

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban évről-évre:
 Egész évre — — — 16 kor.
 Negyedévre — — — 4 c
 Kétyben kétszer havonta:
 Egész évre — — — 20 kor.
 Negyedévre — — — 5 c
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — — — 24 kor.
 Negyedévre — — — 6 c

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
 ünnep utáni napok kivételével

Bevezetés és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kérésre visszafizetés
 vagy megfizetésre nem vállalkozik.

Hirdetések és hirdetések a
 kiadóhivatalban intézendők.

Magyar szék 1000 8 1000.

NAGYVÁRAD, május 19.

A mi Balkánunk.

Nevezetes dátum volna a mai, ha a bolondgombák úgy hamarosan bombákká válnának.

A horvátországi forradalmi kiáltványok szerint ma kellene az általános horvát forradalomnak kitörnie. Legyilkolnak minden magyart. Megégetnek minden magyart cimert és lobogót. A horvát bánt vész-törvényszék elé állítják. Végül kinevezik a világ közepének Zágrábot s horvátá teszik Európát.

Ennyi és nem több foglaltatik a Bazelből Magyarország drávántúli megyéibe küldött felhívásokban.

Meglepő szerénység.

Ebből ugyan a legnagyobb valószínűség szerint egyelőre semmi sem lesz: mert ha a horvátok jelenleg kicsit meg is haragudtak ránk, haragjukban sokkal több a mű-düh, hogysem elfelednék, mennyivel többet üthet 16 millió, mint 2 millió, ha egyszer verekedésre kerül a sor.

A komoly kenyértöréstől, igazi Balkán-nép módjára, a horvátok félnek legjobban. Nagy hanggal akarnak ránk riasztani, mint a vitéz ölebecske.

De hát mi az oka a rettenetes elkeseredésnek? Néhány magyar szó, a mely beszorult a horvát megyék területén lévő állami hivatalokba, néhány magyar cimert és pár magyar tisztviselő. Néhányról szólnunk, mert hiszen az egész Horvát-Szlavonországban nem sok fér el.

Követelnek a helyett horvát postát, horvát felirásokat a vasutakon s horvát cimert mindenütt. Ne téveszszük össze: ezt nemcsak a mai lefagyandó forradalom bohócjai kívánják, de követelik olyan lojális hangon beszélő, komoly politikusok is, mint Tomasics Miklós.

Fölösleges e követelések — mondjuk ki nyíltan — arcátlanságát kimutatni. A hol a magyar állam megjelenik, annak a magyar cimertpaizssal kell vértézve lennie, más paizs meg nem védi. Elég hóbort volt tőlünk nyelv dolgában annyi engedelményt tenni egy, az abszolutizmus alatt szolgálva nevelt balkáni népnek. Másra akarunk most rámutatni.

Ha a horvátok dühöngenek odaát a magyar cimert és nyelv ellen, minékünk még több okunk van tiltakozni a horvát nyelv becsempészése ellen idehaza.

Utra kelek s beszállok a M. Á. V. kényelmes kocsijába. Az első, a mi a szemembe ötlök, egy vad idegen felírás: *Opasno je van se nagnuti!* Mi jögon figyelmeztetnek engem Nagyváradon vagy Pozsonyban vagy Sepsi-Szent-Györgyön horvátul arra, hogy kihajolni veszélyes? Ha Zágrábban letépi a magyar államvasut magyar feliratát, hát itt Nagyváradon éppen kötelességünk volna a magyar államvasut horvát írásait leszaggatni.

Van talán a német vasutakon lengyel, az angol vasutakon ír felirat? Pedig sem a lengyelt, sem az írt nem olyan ősi jogon hódították meg, mint mi a horvátokat.

Tudomásul veszem, hogy opasno je van se nagnuti s fölmegek a független

magyar állam fővárosába, Budapestre. Bekukkanok a honvédelmi miniszteriumba s ott látok egy feliratot: Horvát osztály. Hasonlót látok még néhány független, felelős magyar miniszter palotájában, extra a horvátok kedvéért felállítva. Az ő ügyeiket itt a magyar miniszter horvátul intézi, de a horvát hatóságok nemcsak a magyar magánfelek, de a magyar hatóságok írásait is papirkosárba dobják. S odaát mégis beverik a magyar közhivatalok ablakait? Akkor Budapesten kötelességünk az állam egységét kicsufoló horvát ügyosztályokat sorra befalazni.

Elkeseredve keresek vigaszt a nemzet képviselőitől házában, a dunaparti hatalmas országházban. A nemzet nagyságát, szuverén hatalmát fejezik ki ezek a remek gót ivék — de ime, a gót ivék fölött, egy magasságban a dicsőséges piros-fehér-zöld lobogóval, ott leng egy idegen zászló, mely soha sem látott győzelmet, csak üvöltő utcza csöcseléket: a horvát zászlót.

Tessék elképzelni, mit csinálna Bécs, ha az osztrák parlament zászlórudján megjelenne pl. a cseh zászló? Mit csinálna Berlin, ha a Reichstagra egyszer csak Posen zászlaja boritana árnyat? Hogy felzudulna Róma, ha az országházra egy szép napon kitűznék a nápolyi Bourbonok lobogóját?

Bizonynyal egyik sem követné a mi példánkat, kik immár 35 éve bölcs nyugalommal nézzük a magyar országházon a Szent László által meghódított, 1848-ban csufosan megvert horvát lázadók jelenyét.

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A fészek regénye.

Írta: Edm. Haraucourt.

Benoit harmincz éves korában a touloni lyceum történelem tanárává lett. Az általános vélemény szerint nemrég nősült s a felesége 15—20 évvel idősebb volt nála.

Toulon világos, derült város; francia Nápolyak hívják. A tenger szabad, tiszta levegője, amelyet virágok és friss gyümölcs illata fűszerez, bizonyos gondtalan vidámsággal tölti el a város lakóit. Az északi ember, amikor Toulonba jő, szinte megijedik a virágzó derültől, amely mindent körülvesz.

Amikor Benoiték ide érkeztek, boldogan kiáltottak fel:

— Igen, itt megelégedettek leszünk!

Hogy új lakóhelyük minden részében gyönyörködhessenek, nagy sétákat tettek a zöld olajfa erdőben, lenn a tengerparton: és egész lelkük belemerült a hellén partokhoz hasonló látvány csodálatába: az ezernyi apró-nagyobb

lámpa, a világító torony, a hajólampások tündéries fénye szinte megittasította őket.

— Mennyi lámpa — kiáltott fel Benoitné asszony, aki még sohasem látott tengert. — Ah, milyen levegő! Itt lélegzhet az ember.

— Ez csak a te műved, drágám, — felelte a férj; — anyácskád nélkül most is a párisi utczákon fuldokolnánk.

— Nem, Benoit, ez a te érdemed, te dolgoztál olyan erélyvel az elérhetőségért. Most már megpihenhetsz, élvezheted az életet.

— Hát tudod, édesem, most már bevallhatom; bizony nem sok örömem volt az életben ifjú koromban. Milyen rosszak is az emberek! mennyit szenvedtem miattuk!

— Szegény férjcském!

— Igen, már túl vagyunk azon. De különös, hogy éppen csak most vettem észre, milyen kegyetlenül bánt el velem az élet. Ma háborodom föl csak az ellen, hogy mennyit szenvedtem.

— Szegény Benoit! — sóhajtott fel újra az asszony és aggodalmasan kérdezte: — De most már boldog vagy, nemde?

— Igen, veled; és mindaddig boldogok le-

szünk, amíg csak egymásban keressük azt. E helyen bizonyos tekintetben számkivetésben élünk; ezt nem szabad elfelednünk.

Az asszony tekintetében némi gond csilant meg; a férfi folytatta:

— De nincs okunk amiatt panaszkodni. Száműzöttünk vagyunk, akik teljesen meg vannak elégedve egymás társaságával és ez a legjobb is. Eljen az élet! Nem kívánok tőle többet, mint amit nekünk ad, a békességet. Melletted és a munka mellett nincs helye a teljesületlen kívánságoknak.

Az asszony boldog volt, amikor az urát boldognak látta s el is hitte minden szavát. Egyikük sem érezte a nagy korkülönbség viszásságát; egyik sem gondolt csak egy pillanatra is a boldogságuk állhatatlanságára.

Az asszonynak lett volna a legtöbb oka a nyugtalanságra, mert asszonyi érzékével megsejtette, hogy az ilyen viszony nem tarthat örökké. De azok közé a szerencsés nők közé tartozott, akik nem ismerték a szenvedély erőszakosságát s az érzékek izzó hevét; s a szerelmet csak a gyöngédségben, figyelemben és lemondásban látta összpontosítva. Tudta, hogy

FESTÉK, LACK ÉS KENCZEKERESKEDÉS.

CSILLAG IGNÁCZ

NAGYVÁRAD, Kossuth-utca (Mezey-ház)

A tavaszi idény beálltával van szerencsém a t. közönség becses figyelmét felhívni kizárólagos festékkereskedésemre, hol is minden e szakmába vágó cikkek a legjutányosabban szerezhethők be. Különösen ajánlom saját készítményű borostyán, sprit PADLÓFÉNYMAZAMAT.

E C S E T E K nagy raktára!

Való, hogy ez törvényen alapszik. Viszont a közjog azt tanítja, hogy a zágrábi tartománygyűlés voltaképpen a magyar állam törvényhozási jogának egy részét gyakorolja, tehát ott ezerszer inkább kint kellene lengenie a magyar zászlónak. Ha nincs ott, ha a horvátok a mi 1868-iki esztelen nagylelkűségünket még több esztelen követeléssel viszonzozák, abból egy a tanulság: térjünk észre mi magunk előbb s aztán térítsük észre a nekivadult horvátokat azzal, hogy az 1868-ban adott kedvezményeket sorban visszavonjuk.

A törvény szövege ugyan megköti a kezünket, mert a horvátok beleegyezése nélkül az 1868. XXX. t.-cikken változtatni nem lehet. Ez azonban csak látszatra van így. Az egész 1868. XXX. t.-cz. érvénytelen alkotás azért, mert egyezséget köt Dalmácia nevében is, Dalmácia megkérdése és hozzájárulása nélkül.

Az 1861-iki országgyűlés nem hozott törvényt, mert hiányzott belőle Erdély és Horvátország képvisellete. Az 1868-iki zágrábi tartománygyűlés sem paktálhatott Dalmácia nevében, a melyet meg sem kérdeztek.

Ennek az elhibázott törvénynek köszönjük, hogy százezer magyar, kik a horvát megyékben, a magyar államban élnek, nem leli honját e hazában. Ennek következtében vannak Horvátországban szegényletes balkáni állapotok. Ezt a törvényt tehát meg kell semmisíteni s elvenni a néptől a jogot, melyet épp úgy nem tud használni, mint a gyermek a kést. Örülünk, hogy a hibás törvényt saját hibája fordítja fel. Erélyes magyar kormányzás alatt épp úgy felvirágoznék és nyugodt lenne Horvátország, mint ma Erdély, míg most a nép szidja a magyart és éheznek.

Allítsuk fel végre a kérdést: vagy magyarok vagyunk, vagy nem vagyunk magyarok. És vonja le belőle a következtetést mindenki.

Ne menjünk a Balkánra rendet csinálni, ott nem a mi fejünket török be.

Itthon ölik a magyart, itthon van a mi Balkánunk: Horvátország.

Dr. K. A.

Biharvármegye az obstrukció ellen.

Biharvármegye ma, szerdán, május 20-án délelőtt rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a honvéd hadapródiskolánál megüresedett alapítványi helyek betöltésére vonatkozó jelölések, egy pár házi ügy és *Hegyesi Márton* biz. tagnak az *obstrukció ellen* beadott indítványa kerül tárgyalásra.

A biharvármegyei szabadelpártpárt tegnap értekezletet tartott a Széchenyi szállodában, amely elég népes volt ugyan, mert mintegy 100 bizottsági tag jelent meg, jobbra községi jegyzők, de nyomott, minden lelkesedés nélküli hangulat uralkodott. Mintha érezte volna mindenki, hogy nagyon népszerűtlen dolgot tállanak eléjük. De hát tervbe volt véve, hogy gróf *Tisza* István fog az értekezleten elnökölni. Azért gyűlekeztek össze olyan sokan.

Hegyesi Márton a párt alelnöke bejelentette, hogy gr. *Tisza* István csak az éjjel érkezik meg Nagyváradra. Előadta, hogy a rendkívüli megyegyűlésnek egyetlen kiválóbb tárgya: az ő általa beadott indítvány lesz, amelyben kéri, hogy az országgyűlési ellenzék által folytatott obstrukció ellen felterjesztést intézzen Biharvármegye a képviselőházhoz.

Eppen két jelenlevő mondta rá az előterjesztésre a helyeslést, a többiek némán hallgatták *Hegyesi Márton*t.

Majd előadta, hogy az állandó szakosztály az indítványt magáévá tette, elfogadásra ajánlja s felolvasta a közgyűlés elé kerülő határozati javaslatot, amely nagyon keztyűs kézzel érinti a dolgot s látszik, hogy aki készítette, nagyon nehéz munkát végzett, míg azt a pár sort összehozta. A vármegye közönsége — mondja a javaslat — aggodalommal látja a 48-iki alkotmányjogi elv megsértését, mert az országgyűlés nem működhet békésen. Súlyos hátránnyal jár már is az obstrukció s a jövőben még nagyobb kár származik belőle. A javaslat érdemi része oda megy ki, hogy elhatározza a vármegye törvényhatósága, mikép feliratot intéz a képviselőházhoz a békés munkálkodás biztosítását kérve.

Az alig öt perczig tartott értekezlet nagyon lehangolt állapotban oszlott szét s nyíltan hangoztatták: na ez ugyan nagyon száraz összejevetel volt.

A mai vármegyei rendkívüli közgyűlésen előreláthatólag keresztül megy a javaslat s egyvel több lesz az obstrukció ellenes feliratok száma; de hír szerint az ellenzék is akcióba lép s nem engedi, hogy minden ellentmondó szó nélkül fogadják el az indítványt a bizottsági tagok.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 19.

Elnök: *Apponyi* Albert gróf.

Az irományok betérjesztése után elnök meleg szavakkal parentálja el *Lázár* Arpádot, a dobriai kerület képviselőjét, aki a Háznak régi derék tagja, az utóbbi években pedig jegyzője volt Ravatalára koszoru tétetett, a temetésen képviselteti magát, a Ház pedig jegyzőkönyvíleg ad részvétének kifejezést. (Helyeslés.) Egyszersmind az új választást Dobrán elrendeli, valamint intézkedni fog a jegyzőválasztás iránt. (Helyeslés.) Következik a napirend, a vita folytatása a *kvótabizottság kiküldése* felett.

Apponyi ügye.

Várady Károly: Mielőtt a kvótabizottság kiküldése elleni érveit megokolná, ki kell térnie egyes függő kérdésekre. Szóvá teszi a legutóbbi udvari bálon történeteket, amelyek elintézéséről eddig semmit sem tudott meg. A nemzetet magasabbra helyezi, mint a fejedelmet, a képviselőház elnöke pedig a nemzetet képviseli. Összekülönbözés történt a király és a Ház elnöke között, tudni akarja, hogy intézték azt el a vasárnapi kihallgatáson.

Elnök: Ez a tárgy nincs napirenden, a kvótával sincs összefüggésben, tehát e keretben nem adhatja meg a szólásjogot. (Helyeslés jobbról.)

Szell Kálmán: Nem tartozik a tárgyhöz.

Várady Károly: De igenis tartozik.

Elnök: Azt hiszi, hogy figyelmeztetése elegendő arra, hogy e tárgyat ne érintse. (Elnök helyeslés jobbról.)

Várady Károly: Nem tartja hivatottnak a tuloldalt arra, hogy megszabja, miről beszélhet és miről nem.

Elnök: Egy oldal sem határozhatja meg azt, csupán ő, mint elnök.

Némely férfinak rossz szokásai vannak, mint az iszákosság és a kicsapongás; de nagy igazságtalanságot követett volna el az ő Benoitja ellen, ha összehasonlította volna azokkal az emberekkel.

Ami Benoit-t illeti, ő most abszolút nyugalmat élvezett. A jó szokás és az elvek könnyen elviselhetővé tették számára az erényt. Meglehetősen gyakoriak a hozzá hasonló lények azokban az átmeneti epochákban, ahol új eszmék az apostolait keresik és olykor martirokra akadnak benoók. Benoit azonban az ő szociális eszméiben nem zárkózott el szerzetes módjára. Dolgozott és a munka volt levelezője az idegei erejének.

Irt egy könyvet ezzel a címmel: »Az atheni demokrácia és az osztracizmus eredete.« Néppszichologia volt ez, amely történelmi tényeken alapult; valószínűleg azonban beleeszte ő a saját gyermekkorát is, viszonyait és nyomorát s mintha a könyvét nemcsak megírta, hanem át is élte volna, a műben egy rég eltűnt világ elevenedett meg. Három évig dolgozott a könyvön és már közel volt a befejezéséhez. Benoit most már alig távozott hazulról.

A házaspár alig látogatott társaságot s így az igényeiket is megszoríthatták. Benoit a kollegái között Toulonban egy hajdani tanárjára akadt, akit nagyon szeretett s akit most

örömmel látott viszont. Dormise ur özvegy ember volt, szerény és egyszerű visszavonultságban élt 20 éves leánya, Cécile, társaságában.

Olykor a két család összejött s közös ebédben, vagy közös kirándulásokban egyesítették szerény igényeiket. Benoitné asszony, aki első alkalommal találkozott olyan emberekkel, akik őt nem kicsinyelték, csakhamar benső barátságot kötött Cécillel; összejöveteleik mind sűrűbbek lettek s a két nő most már együtt dolgozott kézimunkáikon.

Benoit tanárt a fiatal leány eleinte feszélyezte, de mikor annak nyílt, okos tekintete, szellemes vitái egy művelt s ritka léleknek a tükrét tárta fel előtte, féltékenysége elpárolgott s ő is jó barátot, rokonleket fedezett fel Cécilleben.

Dormise ur mindent elmondott a leánynak a házaspárról s amikor ez megtudta, hogy a pusztá hála milyen boldogan egyesítette a két embert, rokonszenve irántuk még csak megnövekedett. Most már ő is »mamuskának« nevezte Benoitnét, ahogy azt a férje nevezni szokta; kicsérélték fényképeiket, segített Benoitnénak a háztartás gondjaiban, s a tanárnak nagy műve korrigálásában.

Oh, a két nő nagy csodálója volt az írótanárnak. Ragyogó szemekkel olvasták

együtt a készülő mű egyes lapjait. Csak Dormise ur nem volt megelegedve s egyre a fejét csóválta.

— Ne is hallgasson papára — szokta ilyenkor Cécile mondani; — őn nagy ember.

— Nemde? — kiáltott diadalmasan Benoitné asszony.

Fél évvel később elkészült a mű. A két nő titokban a párisi hírlapokat bujta, de hát azokban nem olvasták Benoit dicsőségét. Ez mód felett elkeserítette őket s Cécile sirva fakadt ki:

— Ez sok! ilyen igazságtalanság!

— Azt hiszem, — mondta Benoitné; — a többi emberek is olyanok, mint én, nem értik meg a könyvet.

December havában a tanár elküldte a könyvét az akadémia titkárságához, aztán nem gondolt többé vele.

Egy februári reggel Benoitné lelkendezve rontott be Dormisék lakására:

— Megkapta a díjat! — kiáltotta és egy karosszékre esett.

Cécile szótlan vette kezébe a *Minerva* fejfel díszített levélpapírt és így szólt atyjához:

— Csakugyan elnyerte a díjat!

Most a két nő örömkönnyre összefolyt.

Dormise ur elment szerencsét kívánni barátjához, aki azonban nagyon közönyösnek látszott.

Várady Károly: Az elnöki figyelmeztetés előtt meghajlik, de más előtt nem, hiába figyelmezteti bárki is.

Elnök: Hanc veniam non damus, nec petimus vicissim.

Várady Károly: Elfogadja az elnök nézetét, csupán felvilágosítást kér arra nézve, hogy miként lett az ügy elintézve? (Helyeslés a szélsőbalon. Mozgás a jobboldalón.)

Ugron Gábor: A parlament tudta nélkül nem lehet ám a királyi trafikálni. (Zajos tisztség és szélsőbalon. Viharos ellentmondások jobbról.)

Hadik János gróf: Ki trafikál?! (Hosszas zaj.)

Szell Kálmán: Micsoda beszéd ez?!

Várady Károly: Szóvá teszi a lapoknak azt a közlését, hogy Ferencz Ferdinánd főherczeg elutazásakor a néppárt testületileg kivonult a pályaudvarra. (Zajos ellentmondások a néppártot.)

Kaas Ivor báró: Ez már nem igaz.

Várady Károly: Annak csak örül, ha nincs úgy. Az események azt mutatják, hogy a szabadelvűpárt már nem egységes, az egyes frakciók mind élesebben válnak ki. Miért nem lépnek fel nyíltan, miért nem mondják el a Ház színe előtt óhajaikat.

Majd a horvát zavargásokkal foglalkozik, amelynek egyetlen orvosserét az erélyes intézkedésben látja. A tisztviselők fizetésrendezését illetőleg a kormányelnöknek nincs igaza abban, mintha a javaslat tárgyalását az ellenzék késleltetné. (Úgy van! Úgy van! a szélsőbalon.)

A kvótazottság kikiűdését ellenzi, a miniszterelnök javaslatát az országra nézve céljatlannak és károsnak tartja s az ellenzék csak kötelességét teljesíti, amidőn megakadályozza annak törvényre való emelkedését. A javaslatot nem fogadja el. (Hosszas helyeslés a szélsőbalon.)

Elnök: Az ülést 10 perczre felfüggeszti.

Szünet.

Szünet után

Elnök: Az ülést megoyítja.

Okolicsányi László: A kvótazottság kikiűdése ellen szól. Az ellenzéknek jogos küzdelme mellett érvel és a történektért való felelősséget egyedül a kormányra hártja. Miután pedig ez így van, nem érti a miniszterelnök ez új jelmondatát: passiv resistencia.

Molnár Jenő: Bezzeg nem ezt mondta, amidőn a kormányra lépett, akkor mindent igért.

Issekutz Győző: De ti nem engeditek, hogy beváltsa.

Okolicsányi László: Nekünk van már a történelmünkben nyoma a passiv resistenciá-

nak: a 48-as események utáni időszak az. Kivánja ezt valaki visszaidézni? Egy jobb meggyőződéshez apellál, melynek érvényesülnie kell, hogy kivijjuk jogainkat Ausztriával szemben.

Utóhangok a diákkongresszusról.

Irta: Kugler József.

A napokban folyt le fővárosunkban az országos diákkongresszus. Részt vettek abban a pesti és vidéki főiskolák — de csak egy fél napig, aztán a vidékiek legnagyobb része kivonult a tárgyalásokról.

Az újságok szűkszavu tendenciozus tudósításait olvasva, világos képet az olvasó diákságunk mai életéről alkotni képtelen. Pedig hát hol nyilatkozhatik meg jobban az a szellem, mely ifjuságunk lelkét jelenleg áthatja, mint éppen a kongresszuson? E sorok írója szintén képviselt egy akadémiát, — engedtessek meg neki, hogy az impressziókról, melyeket rája a kongresszus gyakorolt, néhány markáns vonással beszámolhasson.

A diszmegnyitó után, melyen **Majláth** gróf, **Holló** Lajos, **Kéty** rektor szerepeltek, következett a tulajdonképpeni diáktanácskozás, illetve csak következett volna, mert Debreczen város jeles jogakadémiájának polgársága annak megkezdését megakadályozta.

Nem kevesebbet követelt képviselőjök, mint hogy szavazzon a kongresszus bizalmát a 48-as pártnak, azért a nemzeti küzdelemért, a melyet jelenleg folytat. — Szép... De kérdék minden józanul gondolkozó főt, hogy nekünk diákoknak — akkor, mikor a saját ügyeinkről jövünk össze tanácskozni, akkor, mondom, mi közünk nekünk a politikai kérdésekhez. Az indítványt tárgyalás alá sem bocsátották, mire a debreczeniek polgársága mélyen sértve honmentő eszméi elvetése által, élén kardját még hazafiasabban csörtető szónokával kivonult a teremből.

Megindult erre a tárgyalás, a melynek egész folyása arra mutatott, hogy az országnak teljesen meg kell változtatnia azon véleményét, melyet a budapesti ifjakról a legtöbb tüntetések alatt alkotott.

Azt hitte az ország, hogy azoknál a tüntetéseknél, melyeket a katonai javaslatok ellen

a budapesti ifjak az *utczán* vezettek, az egyetemi polgárok *többsége* nyilatkozik meg! Es mi sült ki? Sorra emelkedtek fel a *budapesti egyetem* szónokai és sorra konstatálták azt, miszerint az egyetem ifjusága ez évben mást sem tett, mint az *utczán* tüntetett, rendőrökkel verekedett, érdemlegesen absolute nem dolgozott. Kimondták azt, hogy párteszközül magukat fel nem használtatják, demagogok után nem mennek, hanem igenis *dolgoznak* — itt a *munka ideje!*

Ez volt az első benyomás, amely igazán lelkesített minket vidékieket! Láttuk azt, hogy a komoly elem itt van ebben a teremben s hogy az a polgárság, mely az utczán mártirykoszoru után tört, voltaképpen kisebbség. Egymásután hulltak le a bálványok, egymásután ismertük be, hogy itt az igazság és nem az utca-politikában.

De volt még egy dolog, amely figyelmünket a kongresszus alatt állandóan ébren tartotta — annak *szelleme!* Mikor **Majláth** József gróf a disz megnyitón azt hangoztatta, hogy a szocializmust *keresztény* alapon kell megoldani, — olyan tapsvihar hangzott fel, aminőt a kongresszus alatt csak még egyszer hallottam, mikor az egyik szónok kijelentette, hogy a diákság élete a *kereszt-mozgalom*-mal indult meg.

Altalában az összbenyomás az volt: hogy a magyar ifjuság a komoly irány útjára tért. Egyes lapok mondhatják a kongresszusról, hogy az klerikális és antiszemita színezett volt — tény az, hogy megnyilatkozott rajta a *komoly* magyar ifjuság szelleme, annak az ifjuságnak a szelleme, a mely a hazát a *munka és kereszténység* jelszavával akarja restaurálni. — Az a mag, a mely 8—10 éve vettetett csak el, minden ellenhatás daczára kibújít a földből, fejlődik, erősödik és már a mostani, de még inkább a jövő, ezután következő generáció meg fogja mutatni, az elvetett mának sokat ígérő természetét.

UJDONSAGOK.

TAJEKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—6 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Máj. 20. A biharmegyei gazdasági egylet közgyűlése. Május 23. Jogászmajális a Püspökfürdőben.

Nagyvárad-Püspökfürdő-Féliczfürdő.

	Személyvonat						
Nagyvárad áll.	7.33	9.50	—	—	4.44	—	8.58
Nagyvárad-Vásártér ind.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54
V.-Velenceze >	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10
Rontó >	8.02	10.14	—	2.93	5.09	7.11	9.29
Püspökfürdő >	8.07	10.19	—	2.44	5.14	7.14	9.34
Féliczfürdő	8.24	10.37	—	2.58	5.31	7.18	9.51

Féliczfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad.

	Személyvonat						
Féliczfürdő ind.	8.30	10.42	—	3.—	5.34	7.20	9.53
Rontó >	8.37	10.49	—	3.05	5.41	7.25	10.00
Püsp. fürdő ind.	8.48	11.00	—	3.11	5.51	7.31	—
V.-Velenceze >	9.04	11.16	12.00	3.27	6.08	7.47	10.13
Nagyvárad-Vásártér érk.	9.22	11.34	12.16	3.45	6.24	8.05	10.30
N.-várad áll. érk.	—	11.27	—	—	6.18	—	10.23

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.50 perczig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

— Hogyan, Benoit ur, ön nem is büszke? En nagyon boldog vagyok! Engedje, hogy megöleljem.

Benoit ur engedte, hogy megölelje őt, de aztán egy lépést hátrált és zavartan nézett maga köré.

— Nagyon rossz színben van ön... talán beteg?

Benoit valami bocsánatfélélt suttogott és eltámolygott.

Ettől fogva még zárkózottabb lett, mint hajdanta s amikor csak tehette, kerülte a Dormise-zal való találkozást.

Időnkint levelek érkeztek hozzá Párisból és Németországból. Egy berlini tudós vitába kezdett vele s több tudományos folyóirat bonczolta a művét. Egy napilap még vezércikket is írt — ellene. Benoitné asszony és Cécile magukon kívül voltak az elkeseredettségtől. Pedig ezzel a sok gáncscsal csak a szerző nyert, akinek műve így világhíressé lett. Mert az ellenvélemények barátokat szereztek, hatalmas tábor, amely szóval és tollal bonczolgatta azokat az eszméket, amelyeket a vidéki tanár könyvében fölhalmozott.

Amikor pedig egy ellenzéki képviselő a parlamentben is szóvá tette a könyvet s a miniszteről azt követelte, szedje ránczba a tanárt *»tévttanai«* miatt, Benoit nagy emberré lett. A miniszter a pártjára állott és a legközeli

nemzeti ünnepen Benoitnak megküldték a becsületrend keresztjét.

Benoitné asszony csaknem megfult a boldogságtól; Cécile pedig gyermek módjára tapsolt.

— Hát ön nem is örül a kitüntetésének?!

— Hogyne örülnék, persze, hogy örülök.

Párisba hívták a híres író, akinek fölajánlottak tanszéket az egyetemen. De nem fogadta el; Toulonban akar maradni. A felesége és Dormise ur magukon kívül voltak az ámulattól. Cécile azonban nem szólt semmit, csak szótlanul maga elé meredt és tekintete találkozott az író tekintetével.

Benoit mind hallgatagabbá lett. A felesége aggódva kérdezte:

— Mi lett, barátom?

— Semmi.

Amikor Benoitné egy napon váratlanul a férje szobájába lépett, azt az íróasztalára dőlve találta, a kezeibe temetett arcczal, mint a lusta diák, aki elalszik a padjában. Előtte Cécile arcképe volt s arról az arcképről mosolyogva nézett reá.

* **Keresztjári napi istentisztelet.** A keresztjári napi ájtatosságok ma, szerdán véget érnek. Hétfőn *Széchenyi* Jenő apátkanonok tartotta a szent misét s *Kovács József* káplán prédikált, tegnap, kedden pedig *Palotay László* prelátus mondotta a szent misét és *Serly Viktor* káplán a szent beszédet. Tegnap megtartották a körmenetet, de hétfőn a kellemetlen idő miatt csak a templomban volt az istentisztelet. Ma, szerdán jó idő esetén a *Szent László*-templomból a kapuczinus-atyák templomába vonul a körmenet s ott lesz az ünnepélyes szent mise és szent beszéd. Kedvezőtlen idő esetén a körmenet elmarad s a *kapuczinusok* templomában lesz az egész istentisztelet.

* **Kinevezés.** O felsége Horvát-Szlavon- és Dalmátországek bánjának a magyar miniszterium által előterjesztett javaslata folytán dr. *Spevec István* valóságos belső titkos tanácsost és a horvát-szlavon hétszemélyes tábla elnökét az 1881. évben Horvát- és Szlavonországekkel egyesített katonai határőrvidék beruházási bizottságának elnökévé nevezte ki.

* **A Szaniszló-utcai Párispatak-híd újjáépítése.** A napokban említettük, hogy *Köszeghy József* városi főmérnök sürgős előterjesztést tett a két Párispatak-hidnak, a főutczainak és a Szaniszló-utczainak az újjáépítése iránt, mert különösen ez utóbbi már veszélyes állapotban van. Most *Kepes L. Miklós* törvényszéki bíró, *Nizsalovszky Endre*, dr. *Sonnenfeld Zsigmond*, *Moldoványi Iván*, *Juricak László*, *Lánszky Lajos*, *Benkő Ernő*, *Geleta Géza* és *Medvigy Mihály*, közösen adtak be kérvényt, amelyben kérik a Szaniszló-utcai közveszélyes köhid újjáépítését és pedig az utczának megfelelő szélességben.

* **Szigetvár monografiája.** Hatalmas, díszesen kiállított kötet érkezett tegnap *Rimler Károly* polgármesterhez: *Szigetvár monografiája*. *Biedermann Rezső* báró megbízásából és nagylelkűségéből írta *Németh Béla*. *Biharvármegye* és *Nagyvárad* város monografiáinak megírását már hosszú évek sora óta rebesgetik, de még mindig nem látnak komolyan hozzá, hogy végre-valahára napvilágot lásson. Itt is nagyon elkélne egy bőkezű mecenás, aki megíratná és kiadná megyénk és városunk monografiáit.

* **Csapat szemle a Vérmezőn.** Tegnap reggel 9 órakor a király a budapesti helyőrség fölött a Vérmezőn szemlét tartott, mely a szokásos módon folyt le. A csapatokat *Czibulka* altábornagy állította föl, majd később *Lobkovitz* tábornagy vette át a vezényletet. A király pontban 9 órakor jelent meg *Paar* és *Bolfrass* hadseregének kíséretében. Ott voltak többek között *József Agost* főherceg, *Augusta* főhercegnő és a kis *József Ferencz* főherceg. A szemle mintegy 20 perczig tartott, azután pedig a csapatok elvonulása következett, ami körülbelül egy órát vett igénybe. A király meglegedését fejezte ki a csapatok tartása fölött. A szemlét végig nézték *Fejérváry* miniszter és *Gromon* államtitkár is.

* **Gyűlés.** A nagyvárad kereskedő ifjak Baross-asztaltársasága folyó hó 21-én, csütörtökön este 8 órakor *Karner Gyula* éttermében értekezletet tart, melyre a tagokat, de legkivált az asztaltársasághoz nem tartozó kartársakat ezuton hívja meg az elnökség.

* **A rendőrök és tűzoltók biztosítása.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága azokat az alkalmazottjait, akik a baleseteknek inkább ki vannak téve: a rendőrtisztviselőket, a rendőröket és városi tűzoltókat baleset ellen biztosította s a kötvény kiállításával a rendőrfőkapitányt bízta meg. A belügyminiszter a törvényhatóság intézkedését jóváhagyta.

* **Az igazságszolgáltatás köréből.** O Felsége *Petrovits* Ferencz belényesi járásbírósi albirót a *nyárdósszeredei* királyi járásbíróshoz járásbíróvá nevezte ki. A kinevezés a hivatalos lap tegnapi számában jelent meg, s bizonyára amily örömet fog kelteni annak híre Belényes város lakosságának minden részében, épp oly sajnálatot is fog előidézni, mert *Petrovits* amily kiváló pontos igazságos és vaszorgalmu albirója volt a járásbírósnak, épp oly kedvelt és általános tisztelt alakja volt a város vezető társadalmának. Távozása és jól megérdemelt előléptetése alkalmából tisztelgi mint értesülünk búcsúbankettet szándékoznak rendezni.

* **Szerencsétlenség a gyakorlótéren.** A nagyvárad honvéd gyalogezred tegnap délelőtt nagy harcászati gyakorlatot tartott, amelyen egy sajnálatos szerencsétlenség is történt. Az ezred reggel fél hatkor vonult ki harcászati gyakorlatra *Ürög* község alá. A legénység, mint rendesen vak tölénnyel volt ellátva s úgy az uton, mint *Ürög* alatt többször összecaptak s erősen lövöldöztek egymásra az ellenséges csapatok. A harcászati gyakorlatokat Nagy Péter százados vezette, aki *Ürög* község alatt gyors tüzelést vezényelt. A gyors tüzelés közben az első csapat első sorában egy közlegény lövéstől találva összerogyott. A vezénylő parancsnok azonnal beszüntette a tüzelést. Kiderült, hogy a legénység közül valaki éles golyóval lött és felső czombján találta *Kaprán Flórián* 12 ik századbéli közlegényt, aki azonnal eszméletlenül terült el a földön. Közvetlen a megsebesült honvéd mellett állott *Békéssy József* ezredes, aki azonnal intézkedett, hogy a gyakorlatot beszüntessék s azonnal megindította a legszigorubb vizsgálatot. Még ez ideig nem sikerült megtudni, hogy kitől származott az éles lövés. A súlyosan megsérült *Kaprán Flórián* sebét azonnal bekötötték s kocsin beszállították a katonai csapatkórházba, hol azonnal ápolás alá vették. A kaszárnyában pedig megindult a legszigorubb nyomozás, hogy kiderítsék, kinek a fegyverből származott az éles golyó.

* **Sima Ferenczét körözik.** *Sima Ferencz* már jó ideje kivitörölt Amerikába, de az itteni bíróságnak még mindig dolgot ad. A *Rendőri Közlöny* legújabb számában is megjelent ellene egy körözvény. A szentesi törvényszék elfogatását rendeli el, mert izgatás vétsége miatt 2 havi államfogházra és 200 korona pénzbüntetésre van ítélve. *Sima* ezzel a letűléssel és pénzbüntetéssel valószínűleg örökre adós marad.

* **A kertészet nem ipar.** A kereskedelmi miniszter fontos elvi kérdésben intézett körrendeletet a hatóságokhoz. Kifejti benne, hogy a gyűölcs-, konyha- és virágkertészet nem tartozik az ipartörvény rendelkezései alá s így iparigazolvány váltása az illetőktől nem követelhető. Rendes jövedelmi adót és a járulékokat azonban tartoznak fizetni.

* **A gyakorló főgimnáziumi egyesület,** miután alapszabályait *Wlassics Gyula* közoktatásügyi miniszter már tavaly megerősítette, az intézet fennállásának 31-ik évfordulóján tartotta véglegesen szervezkedő közgyűlését. A gyűlésen dr. *Heinrich* Gusztáv miniszteri tanácsos, egyetemi tanár előkölt. Az intézet egykori és jelenlegi tanárai, valamint az intézetből három évtizeden át kikerült tanárjelöltek és növendékek nagy érdeklődéssel gyűltek egybe vagy fejezték ki irásban belépésüket az egyesületbe, melynek czélja: tagjai körében fenntartani és ápolni a meggyőződés és törekvés közösségének érzetét és nemzeti közművelődésünk érdekében gyámolítani és hathatósá tenni az anyaintézet működését, stb. Dr. *Badics Ferencz* kir. tanácsos, ügyvezető elnök jelentése szerint a közgyűlésig — az egy héttel ezelőtt kibocsátott felhívásra — már hét alapító és mintegy más-

fél száz rendes tag jelentkezett, köztük több külföldön élő növendék is. A választmány a magyar tanügy ismert nevű régi munkásaiból és az intézet ifjabb növendékeiből ekkép alakított meg: *Bartal Antal*, dr. *Beke Manó*, dr. *Demeckzy Mihály*, dr. *Fináczy Ernő*, dr. *Gyomlay Gyula*, dr. *Kármán Mór*, dr. *Négyesy László*, dr. *Staub Mór*, *Szuppan Vilmos*, *Wagner Alajos*, továbbá ifjabb dr. *Chorin Ferencz*, dr. *Simonyi Jenő*, dr. *Székely Aladár*, dr. *Vámbery Rusztem* és dr. *Zlinszky Aladár*. A választások megejtése után az egyesület titkára dr. *Waldapfel János*, az iskolák egyéniségéről értekezett, melyben az iskoláknak nagyobb szabadságot óhajt, hogy a tanárok egyénisége és a helyi viszonyok kedvező hatása alatt az iskolák egyénisége jobban ki-domborodjék és a jövő alapjául becses tradíciók fejlődhesse ki. A közgyűlést lakoma fejezte be, melyben lelkes felköszöntők hangzottak a régi és még élő és a mostani vezetőkre, a tagokra, az egyesület felvirágzására stb.

* **Ünnep miatt.** A *Polgári takaré- és segélyszövetkezet* 6-ik évtársulatának befizetési ünnep miatt holnap, azaz csütörtökön délelőtt 9—11 óráig teljesítendő. — A *Filészes takaré- és segélyszövetkezet* értesíti t. tagjait, hogy a befizetések az ünnep miatt csütörtök délután helyett délelőtt 9-től fél 11 óráig teljesítendő.

* **Porcia Aladár hercege balesete.** *Porcia* Aladár birodalmi herceget a minap súlyos baleset érte. Május 16-án kastélyának parkjában utasításokat adott a munkásoknak, a kik a fákat tisztogatták. Egy magasabb helyen állva osztogatta parancsait, miközben egy visszacsapódó faág oly erősen meglódította, hogy a nyolcz méternyi magasságból lezuhant a földre. A hercege az eséstől súlyosan megsérült. Eltörte jobb kulcsontját, több bordáját, azonkívül testén több helyen zuzódást is szenvedett. A hercege állapota igen komoly. Orvosi azonban, tekintettel erős szervezetére, remélik, hogy ha komplikáció nem következik be, fölépül sebéből. *Porcia* Aladár herceget jól ismerik Nagyváradon is, a hol esztendőig szerény viszonyok között élt, mielőtt a *Porcia* hercegi hitbizomány örököse lett s nagyszámú barátai bizonyára igaz részvétellel fogják hallani súlyos balesetének híreit.

* **Uj törvényszéki orvos.** Az igazságügy-miniszter a nagyvárad kir. törvényszék területén fölmerülő törvényszéki orvosi teendőkhöz harmadik törvényszéki orvosi minőségben való rendes ellátásával dr. *Fisch* Aron nagyvárad gyakerló orvost bízta meg.

* **Eljegyzések.** *Görgényi György* kolozsvári lakos eljegyezte *Mihók* Juliska kisasszonyt, *Mihók* János nagyvárad polgár szép és kedves leányát. — *Recht* Sándor ismert kitűnő hegedűművész, a miskolci zeneiskola tanára, eljegyezte *Hegedüs* Olga kisasszonyt, *Hegedüs* S. budapesti kereskedő leányát.

* **Szerkesztőváltozás.** A Nagyváradon megjelenő *»Kiskereskedők Lapja«* szerkesztőt cserélt. *Stern Soma* visszalépése folytán a lap szerkesztését dr. *Lindenfeld* Zsigmond vette át.

* **Köszönetnyilvánítás.** A nagyvárad állami főreáliskola ifjusága ez uton mond köszönetet mindazon jó szívu adakozóknak, kik adományaikkal elősegítették a szegényebb tanulóknak a debreczeni tornaversenyen való részvételét. Adakozatok:

Öv. *Phul Ignác*né 12 kor., R. T., *Lessámitoló* és *Jelzalogbank*, Dr. *Buna János*, *Moskovits* A és fiai, *László* és *Hunyadi* gőzmalom, *Beóthy* László egyenként 5—5 koronát. *Biharmegyei Kereskedelmi és Iparbank*, dr. *Laurán Agoston*, Dr. *Radó Ignác*, *Molnár Lajos*né egyenként 4—4 koronát. *Pókay Dezső*né, *Gazdasági és Iparbank*, *Léderer* és *Kálmánygár*, *Berger Dániel*, *Nagyvárad*

Légszergyár, Vermes Kornél 3—3 koronát. Pókay Gábor, Makulay Ferenc, Keszthely Zoltán, Dr. Markovits Manó, N. N., R. K. 2—2 koronát. N. N. 2 kor., dr. Vueskics Gyula 3 kor., Vertheimstein 2 kor., O. M. R. 3 kor., dr. Papp Kornél 2 kor., dr. Vavrek 2 kor., dr. Márkus László, dr. Fenyő, N. N. Moskovits Mór és fia, Zigre Miklós, Mezey Mihály, I. M. A. B. F., dr. Hoványi Géza, dr. Kaszner Zseni, Gansl Szidike 2—2 kor., dr. Lázár, dr. Rác Odón, Sulyok, N. N., Rosenfeld Albertné, Haasz Manó, Jakobovits Emár, dr. Habos, N. N., N. N., dr. Láncezy, dr. Révész, Schwarz, H. A. R. T. Fonciere, Ficzek Emil, Cziffra Geróné, Olasz Elemérné, X. Y., Lichtman Mórné, Péchy Kornélné, Reményiné 1—1 korona, N. N. 61 fillér, dr. Várady Odón 60 fillér.

* Névváltoztatás, Krissán Pál erdőgyaraki máv. pályafelvi. yázó vezetéknévét Kovács-ra változtatta.

IRODALOM.

A francia forradalom koráról szól igen érdekesen a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 183. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője *Marczali* Henrik, egyetemi tanár, ki egyúttal a kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbőr-kötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Ullői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján, havi részletfizetésre is.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Szerda: Lotti ezred sei.

Csütörtök: d. u. Vasgyáros, este Bob hercege.

Péntek: Gyurkovics leányok.

Szombat: Casanova.

Vasárnap: délután Gyimesi vadvirág, este Bob herceg, (búcsúelőadás)

X asszony tegnap váratlanul csaknem telt házat csinált. A közönségnek mintha a színi idény végén jutna eszébe, hogy tulajdonképp érdemes a vigjátékokat is megnézni. Vagy a Bob-láz átalakult színházpártolássá? Nos akkor az immár gyerekesse váló kezdő Bob-pártoskodásnak lesz valami igazi haszna. A tegnapi előadásra besereglett közönség különben nem is bánta meg, hogy színházba ment. Részben új szereplőkkel, de teljes sikerrel adták ezt a kacagató vigjátékot. K. *Kápolnay* Juliska a czimzerepben megmutatta, hogy nemcsak a hősnői szerepkört tölti be kitünően, hanem épp oly sikerrel léptethető fel finomabb társalgási szerepekben is. Kivülre az új szereplők közül igen ügyes volt *Berlányi* Vanda, míg *Sziklai* megint azt juttatta eszünkbe, milyen pompásan játszhatná ezt a szerepet más!

A színtársulat vasárnapig marad.

A Szigligeti-színház kapuit csak vasárnap este zárják be. A szezonzárás ez újabb és a közönség körében bizonyára örvendetes elhalasztásának kettős oka van. Az egyik, hogy az idő hűvösre fordult s a gyulai aréna még igen szellős lehet. A másik ok a halasztás mellett szólna akkor is, ha az első ok fenn nem állana. A gyulai rendőrség szombatra, vasárnapra és hétfőre engedélyt adott a Henry-cirkuszoknak, mely most teljesen barnumi módon reklámoz és utazik. Ilyenformán *Somogyi* újabb halasztást kért s a gyulai szezon csak kedden kezd meg. Ma este mégis csak Lotti

ezredesei kerül színre, mivel Horváth Kálmán rekedt s Casanovát nem énekelheti. Lotti szerepét egyébként *Parlaghy* Kornélia játssza, új lesz még a szobaleány szerepében *Agnely* Irén. — Holnap, áldozóesütörtökön délután is lesz előadás: a *Vasgyáros* kerül színre. Este a *Bob herceget* játsszák. A sorrend szerint ezuttal *Parlaghy* Kornélia lesz Bob. Pénteken a *Gyurkovics leányok* kerül színre, szombaton *Casanova* Parlaghy Kornéliával és Horváth Kálmánnal. Vasárnap lesz a búcsúzó nap. Délután B. Ruzsinszky Ilonával a *Gyimesi vadvirágot* játsszák, este *Bob herceget* Haller Imával a czimzerepben.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 238.

Ma szerdán, 1903. május 20-án:

Lotti ezredesei.

Operette.

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Szőnye 1 frt 50 kr. Körzék 1 frt 20 kr., Támlaszék, 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap csütörtökön, május 21-én:

Délután 3 órakor fél helyárrakkal:

VASGYÁROS.

Színmű.

Este 7^{1/2} órakor rendes helyárrakkal:

BOB HERCZEG.

Operette.

Igazságszolgáltatás.

Kiraboló Don Juan.

— Esküdszéki tárgyalás. —

Messze Horvátországból vetődött az élesdi köfajtók közé a szálás *Briski* Jakab s itt az idegenben kalandra vágott, a szépséges oláh asszonyok között. A telepen csakhamar híres lett a hódításairól. A férfiak kezdték féltetni az asszonyaikat a veszedelmes horvától, mignem *Luka* Flóréné, a kaczerkodó *Csucs* Virág csúffá tette.

Briski Jakabot ingerelte a kaczer szép asszony s utána is vetette magát. A menyecské furlangosan csábította a horvát legényt s már sugdosni kezdtek a viszonyról a köfajtó telepen. Tudott erről *Luka* Flóra is, de feltűnően hidegvérrel nézte a felesége kaczerkodását.

Egy csöndes őszi estére találkat ígért az asszony. *Briski* Jakab jött is szomjasan, lázasan a kitűzött órában, nem sejtve, hogy mi készül. Az asszony az udvaron várta:

— No végre jössz-e már?

Ezzel befordult az istállóba. *Jakab* vakon rohant utána, nem sejtve, hogy csapdába került. Alig ölelte át az asszonyt, ott terem *Luka* Flóra s a feleségével földre teperi a nagy szál horvátot a kezügybe eöz szerszámokkal

nyg elverték, hogy az már tehetetlenül tőrte, hogy elvegyék 150 forintot tartalmazó bugyelárisát.

A furlangos házaspár ellen *Briski* Jakab jelentést tett s ennek alapján megindították a bűnavádi eljárást *Luka* Flóra és hitestársa ellen. Mindkettőjüket rablás miatt helyezték vád alá.

Tegnap tárgyalták e vádat a nagyváradi törvényszék esküdtbirósága előtt. *Nagy* Ferenc elnök reggel 9 órakor nyitotta meg a tárgyalást s megalakították az esküdszéket.

Szavazó bírák: *Osulyok* Béla dr és *Kepes* L. Miklós. Jegyző: *Nagy* János. Ugyész *Gáthy* Bálint kir. alügyész. Védők: *Erdélyi* József és *Kripka* Henrik dr.

Rendes esküdték: Kasoleczán Döme, Onodi Jenő, K. Szűcs János, Pápai Ferencz, Iasz Elemér, Sz. Kocsis János, Sebő Imre, Nagy Károly, Mikó Márton, Weisz Gábor, Friedmann Benő, Milibák József.

Pól esküdték: Szabó István, Balogh János.

Luka Flóra tagadja, hogy előre megbeszélte terv szerint fosztották ki *Briski* Jakabot. Ugy adta elő a dolgot, hogy őt Magyar Péter falubelije figyelmeztette, hogy *Briski* Jakab a feleségét csábította. Mikor feleségénél találta dulakodás közt kiesett a *Briski* jegyzőkönyve a zsebéből s ő azt fölvette. A jegyzőkönyvben volt három drb 100 koronás. A pénzt elrejtette a szénapadláson. — Az asszony ellenben ugy adja elő a dolgot, hogy férjével közösen határozták el a horvát gavalier törbecsalását.

Kihallgatta a törvényszék még a délelőtt folyamán *Stern* Ignác, *Csucs* Szavéta, *Csurdár* Flóréné, *Kovács* Mária és *Magyar* Péter tanukat, akik lényegtelen vallomást tettek.

A sértett *Briski* Jakab Horvátországba távozott s ott ismeretlen helyen tartózkodván, megidézhető nem volt. Felolvasták a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, amelyben körülményesen elmondja, hogy csábította az asszonyt az istállóba és hogy vette el tőle a férj és feleség együttesen az 6 háromszáz koronáját.

A bizonyítás befejezése után *Gáthy* Bálint alügyész előterjesztette az esküdtkekhez intézendő főkérdések szövegét.

A védők közül csak *Ehrlich* Ignác indítványozott kérdést a lopásra vonatkozólag.

A vád- és védbeszéd meghallgatása után délután 4 órakor vonultak vissza az esküdttek s rövid tanácskozás után *lopás büntetésben* mondták bűnösnek mindkét vádlottat. E marasztaló verdict alapján 7 havi börtönbüntetésre ítélte őket a törvényszék.

Valkhofer Karolint nem exhumálják.

Az oly nagy port vert szerencsétlen *Valkhofer* Karolin öngyilkossága ügyében megemlékeztünk arról, hogy *Moskovits* Adolf az öngyilkos nevelő ő exhumálását és törvényszéki boncolását kérte az ügyészségtől elrendelni. E kérést a kir. ügyészség a következő indokolással elutasította:

Mert *Moskovits* Adolf azon az alapon kéri a nála nevelő gyanánt alkalmazott és a biharmegyei közokrházban e hó 9-én mérgezés tüneti között elhalt *Valkhofer* Karolin holttestének kiásását és felboncolását, mert bár neki, avagy családja bármelyik tagjainak a sajnos eset létrejövételéről legtovább, még csak lélektani része sincs, mégis oly emberek, kiknek egyetlen létalapjuk, hogy a hasonló esetekből tőkét kovácsoljanak, a legképtelenebb hiteszteléseket indították meg.

Kitűnik ebből, hogy *Valkhofer* Karolin elhalálozásának esete tekintetében *Moskovits* Adolf hijján van a B. P. 13. §-ában felsorolt perjogi állások bármelyikének és így az ügybe hatályos beavatkozási joga nincs; ezért a boncolás elrendelésére irányuló kérelmét figyelembe nem vehetem. De eltekintve ettől, az ügy érdemét érintő adatok sem indokolják a kiásás és boncolás elrendelését.

Valkhofer Karolin eltemetését azért engedtem meg illetve törvényszéki orvosi boncolásának elrendelését azért mellőztem, mert a rendelkezésemre bocsátott hiteles adatok szerint

nevezett halálos ágyán bevallotta, hogy öngyilkossági szándékából sublimát oldatot ivott és mert semmi olyan adat, mely az elhaltnak ezzel a kijelentésével szemben bűncselekményre engedne következtetni, fel nem merült. Ezért szüntem meg a nyomozást e hó 10 én 8291. sz. alatt hozott határozatommal. Azóta a helyzet mit sem változott és nem jutott tudomásomra olyan adat, mely Valkhofer Karolin elhalálozásának más egyéb körülményeire mutatna, mint a melyeket a nevezett haldokló, de öntudatos állapotában maga megjelölt.

A B. P. 240. §-a szerint bonczolás, esetleg a már eltemetett hulla kiásása akkor fogantatosítandó, ha gyanu támad, hogy valakinek halálát büntett, vagy vétség okozta. Ilyen gyanu nem támad s ezzel a törvényes rendelkezéssel szemben alap, sőt tett nélküli mendemondák a hulla kiásásában és felbonczolásában jelentkező fontos hatósági beavatkozásra alapul nem szolgálhatnak.

Kelt Nagyváradon, 1903. május hó 16-án.

Dr. Nagy Géza,
kir. ügyész.

NYILTTER.

Szabott árak!

China - ezüst gyári raktár

Nagyvárad, Bémer-tér.

Ajánlja a most érkezett, 1903. évi mintákban dusan felszerelt raktárát, u. m. étszerek, asztalterítékek, gyertya- és karos gyertyatartók, tálcák, asztal- és gyümölcshálványok, diszárnyak művészies kivitelben. Nászajándékok verseny és jubileumra alkalmi tárgyak stb. Vendéglő-, szálloda- és kávéházberendezések a legsolidabb kivitelben.

Angol és francia china-ezüst GYÜRÜK egyedüli elárusítója Bihar-, Hajdumegye és Erdély részére nagyban és kicsinyben.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

TAVIRATOK.

Szenzációs interpellációk.

Budapest, május 19. (Saját tud. táv.) Ugron Gábor Apponyi Albert gróf királyi elégtételével kapcsolatban a király tanácsadóiról, Holló pedig az udvar politikai helyzetünkben való állásfoglalására vonatkozólag interpellációt jelentett be. Apponyi Albert gróf előre értesülve a készülő interpellációkról, átadta az elnöki tisztet Dániel alelnöknek s az elnöki szobába kérette Ugront és Hollót s hosszas tanácskozásban lebeszélte iparkodott őket az interpellációk megtartásáról. De Ugron és Holló egyáltalán nem volt hajlandó az interpellációk visszavonására, s így holnap megtartják a szenzációs interpellációkat.

Kombinációk.

Budapest, máj. 19. (Saj. tud. táv.) A Magyarország írja, hogy a szabadelvű pártban is egyre terjed a vélemény, hogy a helyzetből változás nélkül nincs kibontakozás. Legutóbbi kombinációk szerint Széll lemond, de ismét őt bizza meg a király a kabinetalakítással. Az új miniszteriumba bekerülnének: Apponyi Albert gróf, Andrássy Gyula gr., Tisza István gr. és Hódossy Imre. Erdekes, hogy az újabb kombinációk Fejérváry bárót elejtik.

A polgármesterek kongresszusa.

Debreczen, május 19. (Saj. tud. táv.) A polgármesterek mai kongresszusán Tóth Pál a vidéki városok önálló törvényhozásáról beszélve indítványozta, hogy a vidéki városok azokért a teendőikért, melyek az állam kötelességei volnának, ellenszolgálatot követeljenek az államtól s ez autonomia kiterjesztését sügessék. A kongresszus elhatározta ezután, hogy a jövő évi ülésüket Nagyváradon fogják megtartani, s az ülés egyik alelnöke Rimler Károly polgármester lesz.

A kongresszus után tisztelegtek a polgármesterek Puky Gyula főispánnál, majd a vigadóban társas lakomára gyűltek, melyen pohárköszöntőt mondtak többek között Rimler Károly polgármester a városi autonomiára és Debreczen városára. Este kirándultak a Hortobágyra.

A horvát forrongás a Reichsrathban.

Bécs, május 19. (Saj. tud. távir) A Reichsrath mai ülésén Biancini a horvátországi állapotokról interpellált. A bánt okolja erőszakossággal a békés nép fellázításáért. Tarthatatlannak és fenyegetőnek tartja az állapotokat.

Körber miniszterelnök fulzottnak mondja a híreket.

Vukovics képviselő: pedig Ausztriának nem szabad feledni Horvátország önfeláldozását, mely már életet és vért áldozott a császári hazáért.

A bolgár kormány megalakulása.

Szófia, május 19. A bolgár távirati ügynökség jelentése: Az új kormányt a következőleg alakították meg: elnökség és külügy — Petrov tartalékos tábornok; belügy — Petkov D.; igazságügy — Ghenadiev dr.; közoktatás — Sismanov tanár; pénzügy — Manusev, a mezőgazdasági pénztárak igazgatója; hadügy — Savov ezredes; közmunka és ideiglenesen kereskedelem — Popov B. K. (M. T. I.)

REGÉNY CSARNOK.

Tűzzel-vassal.

Irta: Sienkiewicz Henrik. 261

— Fel kell tartanunk az üldözőket. Más mentsége nincs a herczegnöknek.

— Elvesztünk!

— Hát elvesztünk! Maradj itt az ut szélén állva! — Itt! itt!

Mindketten elrejtöztek a fák árnyékában. A tatár lovak dobogása közelgett s úgy visszhangzott tőle az erdő, mintha vihar zúgott volna.

— Végünk van! — szolt Sagloba.

A szájához emelte a kulacsát és nagyot huzzott belőle. Aztán megtántorodott.

— Az atya, fiu és szentlélek nevében! — kiáltotta — elkészültem a halálra?

— Rögtön! rögtön! — kiáltotta Wolodyjovskij. Három lovas jön elő, csak ezt akartam.

Az uton megjelent a három lovas, akik, ugylátszik, a legjobb lovakon, a farkaskergetőkön — mint Ukrániában nevezik az e fajta állatokat — ültek. Két-háromszáz lépésnyire mögöttük ismét jöttek néhányan s még hátrább a tatárok sürű tömege.

Mikor a három első lovas a két vitéz buvóhelyéhez ért, két lövés dördült el és Wolodyjovskij mint a prédára rontó hiuz ugrott az ut közepére. A következő pillanatban, mielőtt Sagloba megérte te volna, hogy mi történt, a harmadik tatár is fejfel bukott le a lováról, mintha csak a villám sújtotta volna.

— Előre! — kiáltotta harsány hangon a kis lovas.

Sagloba nem mondatta magának ezt kétszer. Ugy törtek előre az országun, mint két farkas, amelyet a kutyák csaholó falkája kerget. Egy-két tatár ezalatt elért a társai hulláihoz s megsajtva, hogy a menekülő farkasokban veszedelmes ellenfelekre akadtak, megállították a lovaikat és bevárták a hátrább jövőket.

— Látod? — szolt Wolodyjovskij, — tudtam, hogy meg fognak állani.

De bár a menekülők néhány száz lépés előnyt nyertek, az üldözés nem sokáig szünetelt, — és csakhamar ismét a nyakukba eredtek a csapatba összeverődött tatárok.

A menekülők lovai azonban a hosszú utól már kimerültek s meglassult a futásuk. Különösen a Sagloba lova, amely nagy terhet cipel, folyton botlott s az öreg nevesnek a néhány szál haja valósággal az égnek állt arra a gondolatra, hogy hátha felbukik lovas-tól együtt.

— Mihály! Drága Miskám! ne hagyj el! — kiáltotta kétségbeesetten.

— Nyugodt lehetsz! — felelt a kis lovas.

Ezt a gebét a farkasok... Nem fejezhette be a szavait, mert egy nyil repült közvetlenül a füle mellett, követtek mások is, süvítve, bugva, mint a méhraj. Egy aztán már olyan közel járt hozzá, hogy majd a fülét furta át. Wolodyjovskij visszafordult a nyergében és pisztolyát rástította az üldözőkre.

E percben Sagloba lova oly erőset botlott, hogy a szügyével érintette a földet.

— Az élő Istenre, a lovam kidől! kiáltotta Sagloba szivrepesztő hangon.

— Le a lóról! Az erdőbe! — parancsolta Wolodyjovskij.

Igy kiáltott és egy ráutással megállította a lovát. Lengrott róla és a következő pillanatban Saglobával együtt eltűnt az erdő sürűjében.

A tatárok azonban észrevették a cselöfogást. Közülök is lengrott néhány a lováról és nyomon követte a menekülőket.

A galyak lehuzták Saglobának a fejéről a sapkát, az arcát összekarcolták, a kabóját megtépték, de ő a nyakába szedte a lábait és úgy szaladt, mint valami fiatal legényke. Néha elvágódott, de talpra ugrott azonnal és még eszeveszettebben futott, szuszogva, fujva, akár csak a dudu. Végül belebukott valami verembe és érezte, hogy nem tud onnan kikászálódni, mert már minden ereje elfogyott.

— Hol vagy? — kérdezte Wolodyjovskij — suttogva.

— Itt, a gödörbe! Huzz ki, Mihály!
(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A temesi gazdasági egyesület gyűlése.

Temesvármegye gazdasági egylete, mint a Bud. Levelezőnek Temesvárról jelentik, br. Ambrózy Gyula elnöke alatt népes igazgatóválasztmányi ülést tartott, amelyen állást fog-

lalt a **lössde** törvényhozási uton való reformja és a **fedezetlen határidő** ügylet megrendszabályozása mellett.

De Pottere Brunó előterjesztése alapján a választmány magáévá tette az O. M. G. E.-nek az **új vámszövetségre és vámtarifára** vonatkozó javaslatát. Felterjesztésében kérni fogja a kormányt, hogy egynemű gazdasági terménynek az alkudozások során amugy is esőkkentett vámtételeit a keleti államokkal szemben le ne szállítsa, azokat ne tekintse rekompenciációs tételeknek.

Aggodalmát fejezte ki a választmány a zöldség, kender és len vámentessége fölött, kéri egyttal, hogy autonóm vámtarifára vonatkozó javaslat XIV. cikké, a mely megengedi, hogy a szomszédos államokból legeltetés céljából áthajtott állatok vámentesen jöhessenek be s hogy a kormány szükség esetén a tenyészállatokra és takarmány félekre kiviteli vámot vehessen ki.

Elhatározta a választmány, hogy a gazdáknek a hadsereg ellátásában való részvételét az idén is elfogja mozdítani, e végből a 7 hadtest parancsnoksággal való tárgyalásokra bizottságot küldött ki.

Az indítványok során elhatározták, hogy a földmiveltügyi miniszter és Temesvár város támogatásával a temesi pirostarka szarvasmarha egységes tenyészirányban való fejlesztése érdekében Temesvárott évente tenyészszarvasmarha díjazást rendez.

Végül felírnak a földmiveltési miniszterhez, hogy az erős külföldi zöldség beözönlést akadályozza meg.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1903. május hó 19-ik napján tartott vásárbán eladott természetmennyek és élelmi szereknek.

Tiszta buza 14.40--13.80. Kétszeres buza 12.60--12.—. Rozs 12.40--12.—. Arpa 11.60--11.80 Zab 12.20--11.60. Tengeri 13.—12.40. Borsó 38.—. Lencse 40.—. Bab 23.—. Köleskása 25.—. Burgonya 6.80. 100 kiló lángliszt 25.20. Zsemlyeliszt 24.80. Fehér kenyér liszt 24.40. Barna kenyér liszt 21.60. Széna fuvarral 4.80. Sózott szalonna 164.—. 6 kiló zsup-szalma —.20. 150 dkr. alom-szalma —.12. 1 köbméter bükfa 6.50. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.70. 1 kiló marhahús —.96. 1 kiló öntött gyertya —.80. 1 kiló lámpaalaj —.78. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter új-bor —.68. Pálinka —.72. Szilvapálinka 1.60. Szesz 2.—. 1 méterm. kőszó 21.50. 1 mm. nvers faggyu 48.—. 1 mm. olvasztott faggyu 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju —.—. 1 mm. magyar gyapju —.—. 1 htr ó-bor 60.—. 1 htr új-bor 32.—. 1 mm. mész 1.40. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm. kendermag 22.—. 1 mm. köles 11.20. 1 mm. repce —.—. 1 mm. dió 52.—. 1 mm. moyoró —.—. 1 mm. aszalt szilva 46.—. 1 kgr. savanyu káposzta 24.—. 1 kgr. szalonna 1.64. 1 kgr. sertés-hús 1.28. 1 kgr. juh-hús —.88. 1 kgr. vereshagyma —.17. 1 kgr. fohagyma —.56. 1 kgr. bors 2.20. 1 kgr. paprika 3.60. 1 kgr. barna kenyér —.20. 1 ltr kőolaj —.44.

Forgalmi kimutatás 1903. május hó 12-ről. Tiszta buza körülbelül 320 htr. Kétszeres buza 60 htr. Rozs 80 htr. Arpa 50 htr. Zab 80 htr. Tengeri 140 htr. Burgonya 60 htr.

Határidők.

Budapest, május 19.	
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Értéktőssde

Budapest, május 19.	
Oszták hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	535.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőssdén 1902. május 19-én.	
Magyar aranyjárdék 4%	121.25
Magyar koronajárdék	92.50
Magyar vasuti köl sön aranyban 4/3%	—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	99.80
Italmérsi jog megváltási kötvény	—

Horváth szlavonföldtehermentési kötvény	99.50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	200.—
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	157.—
Oszták járdék papirban	100.40
Oszták járdék papirban	100.40
Oszták járdék aranyban	121.50
Oszták korona járdék	101.—
Oszták államsorsjegyek	154.—
Oszták magyar bank részvény	16.55
Magyar hitelbankrészvény	752.25
Oszták hitelintézet részvény	683.50
Párisi vista	95.22
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.06
Németbirodalmi márka	117.10
Londoni vista	239.60
20 márkás arany	23.48

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Első nagyváradai zálogház.

NAGYVÁRAD, KOSSUTH-UTCZA 6. szám.

Pénzkölcsön 8⁰/₀-ra.

Értékpapirokra és sorsjegyekre 8⁰/₀-ra a legmagasabb előleget ad.

Már zálogban levő sorsjegyeket, vagy értékpapirokat kiváltunk és olcsóbb kamatra magasabb kölcsönt adunk és kívánatra napi árfolyamban azokat meg is vesszük.

Mindennemű ékszerekre, ipari és árucikkekre a legkisebb összegtől a legmagasabbig legszolidabb feltételek mellett nyújt kölcsönt.

Visszafizetéseket a legkisebb részlettörlesztések mellett elfogadunk; ugyszintén vidéki megbízásokat is elfogadunk s azokat pontosan elintézzük.

Értékpapirok, sorsjegyek és ékszerek nagy tételeinél a legmesszebb menő kedvezmény biztosittatik.

Mindennemű ékszerek, arany lánczok, arany órák, (különlegességek) gyűrűk s az ékszer szakba vágó mindenféle cikkek **legolcsóbb** bevásárlási forrása.

Diskrét kölcsön ügyletek elintézésére a kapu alatti külön bejáratnál külön terem áll rendelkezésre.

273.

Tisztelettel:

ELSŐ NAGYVÁRADAI ZÁLOGHÁZ TULAJDONOSA:

KLEIN M. és FIA,

Nagyvárad, Kossuth-utca 6. szám.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

Fontos az érdekelteknek tudni,

hogy míg egyéb fajta keserűvizekből egy egész pohárral szükségeltetik,

addig hathatós már fél pohár

IGMÁNDI

KESERŰ-VIZ.

Mint kitünő étvágyat hozó természetes gyomortisztító és hashajtó. Amellett könnyen bevehető, mert ize nem émelygős, sós, hanem kellemes keserű.

Kapható mindenütt, ugy a forrástulajdonos:

SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél **KOMÁROMBAN,** üvege 60 fillér.

Minőségileg kértik össze nem téveszteni más olcsóbb fajta keserűvizekkel s beszerzésnél határozottan SCHMIDTHAUER-féle Igmándi viz kérendő.

Kapható helyben minden gyógyszerár és fűszerkereskedésben. 288

— Export Amerika és Angolországba. —

Telefon 418.

Kerületi képviselő: **Biró József.**

Telefon 418.

Szőlőgazdasághoz *Raffia* (szőlőkötő-fonál), *rézgálicz*, *kénpor*, *ojtópamut* a legolcsóbb árban.

ÉRTESÍTÉS Szabó és Hajnal

fűszer-, csemege-, bor-, ásványvíz, vad- és lisztkereskedéséből

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,

(Dr. Grosz-ház)

a Széchenyi szállodával szemben.

Városi és vidéki telefon 251. sz.

Igen tisztelt vevőinknek szives tudomására adjuk, hogy a néha **Jakab Imre-féle B.-Püspöki** terméskorait megvettük s azokat az alább jegyzett árakban árusítjuk:

Jakab-féle (Bakator 1870. évi 1 l. 80 kr.
(Muskotály 1870. évi 1 l. 80 kr.
Körösvölgyi 1900. saját termés 1 l. 40 kr.
Rislingi 1901. évi saját termés 1 l. 36 kr.
Körösvölgyi 1902. saját termés 1 l. 30 kr.)

Vidékre és a kik a fogyasztási adóra kiegyeztek, literenkint 8 krajczárral kevesebbet fizetnek.

Nagy választék mindennemű **czukorkák** és **csokoládékban.**

Helybeli megrendelések házhöz, vidéki megrendeléseket pedig a helybeli állomáshoz díjtalanul kiszállítjuk.

Tisztelettel

117

SZABÓ és HAJNAL.

Egyedüli lerakata (Olasziban) a hírneves *Weyrauch Chr. és Tsától spirítusz* szobapadló-lacknak kilója 1 frt.

Ő cs. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.
A polgári jótékony czélokra szánt

XXXV-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.397 nyereményt tartalmaz készpénzben 506.880 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottójövedék kezekedik.

A huzás visszavonhatlanul 1903. évi június hó 18-án fog megtartatni.

Egy sorsjegyek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker. Vordere Zollamts-strasse 7. sz. a továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, távirda és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki.

280

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság államsorsjátéki osztálya.

Első és legnagyobb órajavitó műhely.

ÓRA-, ÉKSZER- és LÁTSZER-ÜZLET!

Nálam már

nem kell reklám,

hisz minden ember jól tudja, hogy a

színház oldala mellett

Kepes Márton

első és legnagyobb órajavitó műhelye a legelőnyösebb.

Minden órát kivétel nélkül

szigoru egy évi jótállás mellett

javitok meg.

Kérem az én műhelyemet nem összehasonlítani más reklám-üzletekkel.

244

FÜLÖP ISTVÁN szállodája
étterme és sörcsarnoka
Nagyváradon, Fő-utca, a vasuti indóház mellett.

Kerthelyiség.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a

Wöber szálloda kerthelyiségét
a mai kor igényei szerint átalakítottam s azt
már megnyitottam.

Megköszönve a n. é. közönség részéről irányomban tanúsított pártfogását és jóindulatát, mit *jó konyhám, tisztánkezelt italaim s előzékeny és pontos kiszolgálás* mellett szerencsém volt kiérdemelni, ígérem, hogy a jövőben is igyekezni fogok t. vendégeim bizalmát minden tekintetben kiérdemelni.

Jó zenéről gondoskodik van.

Kerthelyiségemben egy jól gondozott, fedett *tekepálya* áll a szórakozni vágyó vendégeim rendelkezésére.

Tisztelettel

FÜLÖP ISTVÁN,
vendéglő- és szállodatulajdonos.

Naponta frissen csapolt **SÖR**, saját termésű, tisztán kezelt

HEGYI BOROK.

Társas-ebédek, vacsorák vagy lakomák
étlap szerint vagy megállapított árak mellett elfogadtatnak.

ABONNENSEK elfogadtatnak mérsékelt árak mellett.

Egyben van szerencsém a t. vidéki utazó közönség szives figyelmét felhívni arra, hogy

vendég-szobáimat

teljesen újonnan berendeztem, tisztántartására különös gondot fordítok és a *szobá-
árakat* mérsékeltlen leszállítottam.

➡ Nagyobb mennyiségű bor megrendelésnél árkedvezményt nyújtok. ➡

Három szobából álló lakás május hó 1-től kiadó.